

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Posudek vedoucí práce

Práci předložila studentka: **Bc. Kristýna Kolaříková**

Studijní program: **Učitelství pro základní školy**

Studijní obor: **Učitelství českého jazyka a dějepisu pro základní školy**

Název práce: **Genderová senzitivita v kontextu vzdělávání**

Vedoucí práce: **PhDr. Markéta Zachová, Ph.D.**

Oponentka práce: **PhDr. Dagmar Šafránková, Ph.D.**

1. CÍL PRÁCE

Předložená diplomová práce studentky Bc. Kristýny Kolaříkové se zabývá tématem genderu, analýzou a vyhodnocením genderové senzitivity u vybraných pedagogů základních škol. Cíl práce je v úvodu formulován a zpřesněn výzkumnými otázkami. Bohužel ne všechny uvedené výzkumné otázky jsou dostatečně zpracovány, zodpovězeny a vyhodnoceny. Svým zpracováním a závěrečnou interpretací dat soudím, že se autorce byť se značnými výhradami především v rámci metodologické části (viz připomínky níže) podařilo avizovaného cíle částečně dosáhnout.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ

Práce je standardně členěna na část teoretickou a vlastní výzkumné šetření (celkem 55 stran textu). Svým rozsahem tedy splňuje požadované minimum. Teoretický rámec je zaměřen především na vymezení klíčových pojmů tj. gender, genderový řád, genderové stereotypy, genderová senzitivita. S ohledem na zaměření a cíle práce měla autorka věnovat větší pozornost otázkám genderové senzitivity, ilustrovat na konkrétních příkladech její možný rozvoj atd. Vhodné by bylo i lepší propracování oblasti interkulturní kompetence, která je v textu zmíněna pouze okrajově. K jednotlivým kapitolám/termínům/přístupům bych uvítala více autorčiných kritických komentářů, názorů atd. Na základě teoretické části textu (přes dílčí výhrady a nedostatky) však soudím, že diplomantka prokázala v daném tématu velmi dobrou orientaci a porozumění s oporou aktuálních odborných zdrojů včetně dvou zahraničních titulů.

K vlastnímu výzkumnému šetření mám následující připomínky. U vybraných metodologických nástrojů chybí precizní zdůvodnění, popis vlastní realizace a vyhodnocení zjištěných dat ve vztahu k hlavnímu cíli práce. U techniky pozorování měla být v úvodu vysvětlena vybraná kritéria ve vztahu k zamýšlenému záměru a cíli práce. **Prosím autorku, aby tato kritéria uvedla a zdůvodnila u obhajoby.** Totéž se týká obsahové analýzy kurikula (ve vztahu k genderové senzitivě ji považují za metodu klíčovou), která není zpracována dostatečně, chybí formulace a zdůvodnění kritérií, rovněž i doložení většího množství konkrétních ukázek, příkladů z obsahu, vztahujících se k otázkám genderu včetně jejich využití v praxi (s ohledem na aprobační předměty autorky tj. ve výuce českého jazyka/literatury a dějepisu). **Prosím, aby autorka tyto možnosti uvedla a ilustrovala je na konkrétním vybraném tématu včetně vhodných výukových metod.** Celkově je u zvolených metod uvedeno minimum konkrétních výsledných zjištění, dat, která měla být důsledně a do hloubky podrobena evaluaci a interpretaci. V důsledku toho nebyly všechny dílčí výzkumné otázky zodpovězeny. Větší pozornost měla být věnována diskusi a konkrétnímu doporučení do praxe, např. jakým způsobem rozvíjet oblast interkulturní kompetence u pedagogů již během pregraduální přípravy apod.

Celkově se domnívám, že značné rezervy a nedostatky zejména v empirické části práce byly způsobeny rychlým ukončováním textu, interpretace dat je tak značně subjektivní a povrchní, převládají obecná tvrzení. **Proto kladu otázku a prosím diplomantku, aby výstižně naformulovala**

nej důležitější zjištění/výsledky/závěry realizovaného výzkumu včetně doporučení pro pedagogickou praxi, která z výzkumu vyplynula.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA

Formálně je text celkově strukturován přehledně a logicky. Dílčí nedostatky spatřuji v počtu a číslování kapitol (v empirické části je jich zbytečně moc) a v interpunkci, přílohy měly být řazeny za seznamem odborných zdrojů. Další nepřesnosti jsou v citacích (např. chybějící interpunkce apod.). Veškeré tyto nedostatky přisuzuji chvatnému ukončování a nedostatečné kontrole celého textu.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE

Velmi oceňuji výběr tématu, otázky spojené s genderem v oblasti výchovy a vzdělávání jsou vysoce aktuální, přesto v odborné literatuře zůstávají spíše na okraji zájmu. Práce měla velký potenciál zejména pro potřeby pedagogické praxe, který bohužel zůstal v mnoha ohledech nenaplněn. Zásadní připomínky směřuji k nedostatečně zpracované metodologii zejména k realizaci vybraných výzkumných nástrojů, dále k vyhodnocení a interpretaci zjištěných dat včetně případných doporučení do praxe. Autorka pracovala na tvorbě textu značně samostatně, bohužel minimálně využila konzultací s vedoucí práce. Rezervy a nedostatky v kvalitě textu souvisejí s rychlým ukončováním práce. Přesto bych chtěla zmínit a ocenit iniciativu diplomantky Bc. Kristýny Kolaříkové během studia. Aktivně se podílela na přípravě a organizaci konference **Rozvíjení interkulturní kompetence ve výuce cizích jazyků III** (FPE, říjen 2019), úspěšně vystoupila s diskusním příspěvkem k tématu genderu a svůj text publikovala v rámci sborníku kolektivu autorů (*Rozvíjení interkulturní kompetence ve výuce cizích jazyků III. Plzeň: Západočeská univerzita, 2019, 154 s. ISBN: 97-80-261-0932-7.*). Diplomová práce studentky Bc. Kristýny Kolaříkové byla podrobena kontrole plagiátorství a v tomto ohledu je vyhovující. Na základě výše uvedených připomínek lze diplomovou práci Bc. Kristýny Kolaříkové doporučit k obhajobě s výhradami a s předběžným hodnocením viz níže. Finální hodnocení bude závislé na charakteru vlastní obhajoby, zodpovězení a reakcí na připomínky oponentky i vedoucí práce. **Studentce proto doporučuji zodpovědnou a precizní přípravu v písemné podobě.**

NAVRHOVANÁ ZNÁMKA:

DOBŘE

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY K OBHAJOBĚ

viz výše v textu

Na základě detekce nedostatků ve výzkumu prosím navrhněte jiný metodologický postup.

V jakých oblastech pregraduální přípravy budoucích učitelů spatřujete zásadní nedostatky ve vztahu k interkulturní kompetenci/práci s genderovými tématy? Jaké konkrétní znalosti, dovednosti atd. by měly být na základě výše uvedeného rozvíjeny?

Na konkrétních příkladech, ukázkách doložte efektivní rozvoj genderové senzitivity/eliminaci nejen genderových stereotypů a předsudků ve výuce. Zároveň doporučte podle Vás vhodný a inspirativní studijní materiál, ze kterého by mohli učitelé při výuce těchto témat čerpat.

V Plzni dne 17. 8. 2020

PhDr. Markéta Zachová, Ph.D.